



• **Mehtap Yıldırım**

Bilimsel Süreç Becerileriyle Bütünleştirilmiş Fen Bilimleri Eğitimi Programının Öğrenci Tutumlarına Yansıması

• **Mehmet Şahin, Cihan Uğur, Sezen Dinçel, Abdullah Balıkcı, Engin Karadağ**

Dağıtımçı Liderlik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması, Dil Geçerliliği ve Ön Psikometrik İncelenmesi

• **Süleyman Karataş, Hatice Güleş, Ahmet Aypay**

Üniversite Öğrencilerinin Öğrenmeye Yönelik Güdülenme Durumları İle Kullandıkları Öğrenme Stratejileri

• **Halis Adnan Arslantaş**

Maarif İslahından Medeniyet İnşasına: İsmail Gaspıralı ve Ziya Gökalp



EPA

EĞİTİMDE POLİTİKA ANALİZİ DERGİSİ
JOURNAL OF EDUCATIONAL POLICY ANALYSIS

CİLT / VOLUME: 3 SAYI / ISSUE: 2
ARALIK / DECEMBER 2014

ISSN 2148-7901

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMDE POLİTİKA ANALİZİ DERGİSİ

Sahibi

Üniversite Adına
Prof. Dr. Hasan GÖNEN [Rektör]

İdari Sorumlu

Necmettin BAŐKUT

Editör

Prof. Dr. Ahmet AYPAY

Editör Yardımcıları

Doç. Dr. Engin KARADAĞ
Doç. Dr. Ali ERYILMAZ

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Mehmet ŐİŐMAN
Prof. Dr. M. Bahaddin ACAT
Prof. Dr. Selahattin TURAN
Prof. Dr. Ahmet AYPAY

Dergi Sekreteryası

Arş. Gör. Ayşe DÖNMEZ
Arş. Gör. Elif AYDOĐDU ÖZOĐLU
Arş. Gör. Mikail YALÇIN
Arş. Gör. Derya YILMAZ

İletişim

epadergi@ogu.edu.tr
www.epadergi.com

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Eğitim Fakültesi Binası)
Eğitimde Politika Analizi Dergisi Editörlüğü
26480 Meőelik Kampüsü
ESKİŞEHİR

Telefon: +90 (222) 0-222-239 48 67

Faks: +90 (222) 0-222-239 48 67

Eğitimde Politika Analizi Dergisi Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından yılda iki kez Temmuz ve Aralık aylarında yayınlanan hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların sorumluluğı yazarlarına aittir.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMDE POLİTİKA ANALİZİ DERGİSİ
HAKEM KURULU

Abdulkadir Öztürk - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Abdurrahman Ekinci - Artuklu Üniversitesi
Abdurrahman Kılıç - Düzce Üniversitesi
Abdurrahman Tanrıoğen - Pamukkale Üniversitesi
Adnan Boyacı - Anadolu Üniversitesi
Ahmet Aypay - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Alexandru Crisan - Center for Education, Bucharest, Romania
Ali Balcı - Ankara Üniversitesi
Ali Eryılmaz - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ali Murat Sünbül - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ali Taş - Kırıkkale Üniversitesi
Ali Yıldırım - Ortadoğu Teknik Üniversitesi
Asım Arı - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Asiye Berber - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ayhan Aydın - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ayşe Aypay - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Aytaç Kurtuluş - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Bahaddin Acat - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Bojan Maricik - Youth Educational Forum, Skopje, Macedonia
Burcu Anılan - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Burhanettin Dönmez - İnönü Üniversitesi
C. Murat Kandemir - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Cansu Filik İşçen - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Cavide Demirci - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Cemil Yücel - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Deniz Korkmaz - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Engin Arslanargun - Düzce Üniversitesi
Engin Karadağ - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ercan Yılmaz - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ergin Erginer - Nevşehir Üniversitesi
Esra Dereli - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Esra Eren - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eyüp Artvinli - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Feridun Sezgin - Gazi Üniversitesi
Filiz Keser Aschenberger - University of Vienna
Halil Ekşi - Marmara Üniversitesi
Halil Işık - Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Halis Adnan Arslantaş - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Hanife Çakıcı, UNICEF
Hasan Şimşek - Kültür Üniversitesi
Hilmi Demiral - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Hüseyin Anılan - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İlknur Şentürk - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İlknur Yüksel - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İrfan Erdoğan - İstanbul Üniversitesi
İrfan Süral - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İsmail Acun - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İsmail Yüksel - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Jennifer De Boer - Vanderbilt University
John M. Braxton - Vanderbilt University
Joseph Murphy - Vanderbilt University
Kadir Beycioğlu - Dokuz Eylül Üniversitesi
Kasım Karakütük - Ankara Üniversitesi
Kamile Demir - Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Kürşat Yenilmez - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
M. Zafer Balbağ - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Macid A. Melekoğlu - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Mehmet Ali Öztürk - Bahçeşehir Üniversitesi
Mehmet Durdu Karlı - Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Melih Turğut - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Mizrap Polat - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Mustafa Baloğlu - Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Mustafa Ergün - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Mustafa Sever - Ankara Üniversitesi
Nathaniel J. Bray - Alabama University
Neslihan Bay - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Nevin Güner Yıldız - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Nilüfer Özabacı - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Nuri Baloğlu - Ahi Evran Üniversitesi
Osman Çekiç - Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Özden Tezel - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Pasi Sahlberg - Centre for International Mobility and Cooperation, Helsinki, Finland
Pavel Zgaga - University of Ljubljana, Slovenia
Phillip Hallinger - Hong Kong Institute of Education
Pınar Anapa - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Pınar Girmen - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Robert L. Crowson - Vanderbilt University
Sedat Yüksel - Uludağ Üniversitesi
Selahattin Turan - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
S. Kıranlı Güngör - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Servet Özdemir - Gazi Üniversitesi
Sjur Bergan - Council of Europe
Stephen P. Heyneman - Vanderbilt University
Şengül S. Anagün - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Şule Erçetin - Hacettepe Üniversitesi
Ümit Çelen - Amasya Üniversitesi
Vehbi Çelik - Mevlana Üniversitesi
Yasemin Karaman Kepenekçi - Ankara Üniversitesi
Yüksel Kavak - Hacettepe Üniversitesi
Zühal Çubukçu - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Değerli Okuyucularımız,

Dergimizin bu sayısında dört çalışma yer almaktadır. İlk çalışma Mehtap Yıldırım'ın Bilimsel Süreç Becerileriyle Bütünleştirilmiş Fen Bilimleri Eğitimi Programının Öğrenci Tutumlarına Yansımaları başlıklı çalışmadır. Bu çalışmada, bilimsel süreçlere dayalı öğrenci akademik başarısıyla bilimsel sürece yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmektedir. Ortaokul (6-7-8. Sınıf) öğrencilerine Bilimsel Sürece Yönelik Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Çalışma öğrencilerin bilimsel sürece yönelik olarak olumlu bir tutum geliştirdiklerini ve bu tutumlarıyla akademik başarıları arasında olumlu bir ilişkinin olduğunu ortaya koymaktadır.

İkinci çalışma Şahin ve arkadaşlarının Dağıtımçı Liderlik Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması, Sil Geçerliliği ve Ön Psikometrik İncelenmesi başlıklı makaledir. Makalede, çalışanların Davis (2009) tarafından geliştirilen dağıtımçı liderlik ölçeğinin Türk diline uyarlanarak, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Geçerlik çalışmaları olarak; Dil-anlam, içerik ve yapı geçerliliği incelenmiştir. Güvenirlik analizleri olarak ise, test-yeniden test ve iç tutarlılık kullanılmıştır. Buna rağmen, doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Türkçe formun güvenilirliğine ilişkin soru işaretleri ortaya koymaktadır. Orijinalinde 7 boyutlu olan form, tek boyutlu olarak kullanılabilirliği ifade edilmektedir.

Karataş, Güleş ve Aypay tarafından yapılan üçüncü çalışmada, *Üniversite Öğrencilerinin Öğrenmeye Yönelik Güdülenmeleri ve Kullandıkları Öğrenme Stratejileri* incelenmiştir. Bu çalışmada *Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeği* (MLSQ) kullanılmıştır ve veriler 550 üniversite öğrencisinden toplanmıştır. Öğrenciler içsel güdülemenin kendilerini güdülediklerini belirtirken, dışsal güdülerin de önemli olduğunu belirtmişlerdir. Süzenleme, yineleme, açıklama gibi öğrenme stratejileri üniversite öğrencileri tarafından sık kullanılırken, grup çalışmasının az kullanıldığı bulunmuştur. Öğrencilerin belirli bir amaca yönelik öğrenme etkinliklerinde buldukları, üst-düzyer öğrenme stratejilerinin yeterince kullanılmadığı ve işbirliğinin bir öğrenme stratejisi olarak yeterince kullanılmadığı ortaya çıkmıştır.

Arslantaş'ın *Maarif Islahından Medeniyet İnşasına: İsmail Gaspıralı ve Ziya Gökalp* başlıklı çalışması eğitimde ciddi bir reform gerektiğini gören ve ifade eden iki fikir adamının görüşlerini ele almaktadır. Ziya Gökalp Türkiye'de yeterince tanınmaktadır. Ancak, İsmail Gaspıralı Cedit hareketi ile eğitim reformları yapmış, kısa sürede okuma yazma öğretmiş, okul kurmuş, onları finanse etmiş, yaygınlaştırmış bir aydındır. Matbaanın zor bulunduğu bir dönemde matbaa kurmuş, otuz bin tiraja sahip hem Türkçe hem Rusça yayın yapan gazetesini, İstanbul da dâhil olmak üzere tüm Türk dünyasına ulaştırmıştır. Bu çalışma da, İsmail Gaspıralı ve Ziya Gökalp'in eğitim, toplum medeniyet kavramları ele alınmakta ve bu iki fikir adamının yapısal-işlevselci paradigma ile buldukları toplumları ele aldıkları ifade edilmektedir.

Dördüncü yılımızın ilk sayısında buluşuncaya kadar, sağlık ve mutluluk dileklerimizle...

Prof. Dr. Ahmet AYPAY

Editör

İÇİNDEKİLER

Makaleler

- Bilimsel Süreç Becerileriyle Bütünleştirilmiş Fen Bilimleri Eğitimi Programının Öğrenci Tutumlarına Yansıması
Mehtap Yıldırım 8-18
- Dağıtımçı Liderlik Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması, Dil Geçerliliği ve Ön Psikometrik İncelenmesi
Mehmet Şahin, Cihan Uğur, Sezen Dinçel, Abdullah Balıkcı, Engin Karadağ 19-30
- Üniversite Öğrencilerinin Öğrenmeye Yönelik Gütülenme Durumları ile Kullandıkları Öğrenme Stratejileri
Süleyman Karataş, Hatice Güleş, Ahmet Aypay 31-48
- Maarif İslahından Medeniyet İnşasına: İsmail Gaspıralı ve Ziya Gökalp
Halis Adnan Arslantaş 49-61